

Solitaire jagers en langeafstandlopers

© Zoonar/S. Detel

Romandebuut - In *Verdwaaltijd* legt Kathy Mathys een verfrissend, traag raster van personages, plekken, paden en verhalen. **MARIA VLAAR**

De 'coywolf' is een kruising tussen een wolf en een coyote, en in de roman *Verdwaaltijd*, na *Smaak. Een bitterzoete verkenning* de tweede boekpublicatie van Kathy Mathys (45), worden deze dieren niet alleen bestudeerd, maar hebben de personages ook veel weg van deze solitaire jagers en langeafstandlopers.

Verdwaaltijd is een ambitieuze roman met veel verhaallijnen, waarvan in de loop van het boek twee dominant worden. Er is het verhaal van de jonge fotograaf en schilder Ben en zijn geheime minnares Emma, een verpleegster die voor hem poseert maar haar nest – man en kinderen – niet voor hem wil opgeven. En er is de parallel lopende liefdesgeschiedenis tussen haar Brusselse vriendin Marcia en David, een Amerikaanse schrijver die in Brussel en Londen in schrijversresidenties verblijft. David schrijft boeken over coywolves en essays voor *The New Yorker* over verdwijningen, een onderwerp dat hem mateloos interesseert na de geheimzinnige verdwijning van zijn grote liefde Kay.

Het zijn personages met complexe geschiedenissen, die langzaam gaan leven in dit boek. Emma heeft haar ouders en zus verloren in een ongeluk. Zij ziet haar levensloop als een zandloper: na het gezinsleven kwam een periode van

eenzaamheid, en pas na de geboorte van haar kinderen dijde haar intieme leven weer in de breedte uit. Zij woont in de stad maar trekt steeds naar haar herinneringen in haar geboortedorp. Ben is het ongrijpbare type van de op het platteland teruggetrokken kunstenaar voor wie de kunst boven alles gaat, en fotografeert vossen – als de Europese variant van de coywolf.

Davids thuis is in de redwoods in Californië, tussen de eeuwenoude bomen waar je op de kruinen lopend de weg kwijt kunt raken, maar hij is bereid de hele wereld over te trekken als er een spoor van Kay opduikt. En Marcia houdt ervan te verdwalen in haar stad Brussel; ze lijkt ook in haar eigen leven te dwalen na haar pijnlijke echtscheiding. Ze is kok maar in de keuken is ze nauwelijks te vinden, en heeft te weinig aandacht voor de wandel en handel van haar puberdochter.

Legpuzzel

Pas op tweederde van de roman laat Mathys de vragen toe die het verhaal werkelijk onder spanning zetten. Wat is er met Kay gebeurd? Neemt Ben genoegen met de afwijzing door Emma? Kan Marcia leven met Davids obsessie? Dan krijgt de roman de kracht waarop eerder alleen gezinspeeld is. Tot die tijd is Mathys bezig met het

—
★★★★☆
Kathy Mathys
Verdwaaltijd
Polis, 334 blz.,
22,50 €
(e-boek 14,99 €).

uiteenzetten van de levenswandel van niet alleen de vier hoofdpersonen, maar ook tientallen bijfiguren die zelfs een oplettende lezer niet altijd uit elkaar kan houden. In steeds afwisselende hoofdstukjes verspringen voortdurend perspectief en verhaallijn, en het is aan de lezer om de legpuzzel te maken en aan het einde de complete tekening te overzien.

Mathys lijkt het dan ook niet te doen om de lezer mee te slepen, maar om hem na te laten denken over kunst en literatuur, en daarin is zij volop geslaagd. Zo is daar de vraag: hoe ver mag een kunstenaar gaan met mensen uit zijn omgeving te verwerken tot kunst? Ben maakt een schilderij van zijn geliefde Emma waarmee hij haar gezinsleven kan ondermijnen. David schrijft over Kay. 'Jij bent de schrijver, jij kunt er vast iets mee,' zegt Kays moeder als ze David de dagboeken van haar dochter nalaat. Maar hij schrijft ook over een andere ex, de 'Woestijnvrouw' Diane die er niet op zit te wachten dat haar intieme en voor anderen afgesloten leven in de krant geopenbaard wordt. 'Hij denkt zeker dat wij hier geen *New Yorkers* lezen, dat we te achterlijk zijn,' zegt een vriendin van Diane die in de Mojavewoestijn in een indianenmuseum werkt.

Circulaire werkelijkheid

Dat de lezer in *Verdwaaltijd* soms verdwaalt tussen de personages en plekken lijkt een literair statement. Mathys, literatuurrecensent van deze krant, is doordesemd

van Angelsaksische literatuur en dat is tot in de zinsbouw en stijl te lezen. Het breed opgezette verhaalplan en de trage, indirecte manier waarop ze personages introduceert sluit veel meer aan bij de Angelsaksische dan bij de rechttoe rechtaan Nederlandstalige literatuur. Het hoge ambitieniveau imponeert: Mathys draait haar hand niet om voor een uitgebreide beschrijving of een uitweiding. Verfrissend is dat, in een literaire wereld waarin vooral alles helder en in korte zinnen snel duidelijk lijkt te moeten zijn.

Hoe ver mag een kunstenaar gaan met mensen uit zijn omgeving te verwerken tot kunst?

De wereldbol in Marcia's kinderkamer waarop zij in de nacht tekeningetjes van wolkenkrabbers in New York en obers in Brussel krabbelt is 'geen kaart met een begin en eind, wel een wereld die nooit afkwam'. Marcia begint met rouw om haar scheiding en eindigt ook weer in die 'glazen conditie' waarin ze bij zichzelf naar binnen kan kijken. Zo is ook *Verdwaaltijd*: een roman waarin niet de lineaire, maar de circulaire werkelijkheid beschreven wordt.